

Spørgsmaal i høj Grad sammen. Der maa, som jeg nævnedes før, gøres Adskillelse mellem for det første, hvilke Baner der skulle tjene den gennemgaaende Trafik, og hvilke der skulle tjene den lokale. Dette Spørgsmaal staar i første Række. Dernæst kommer Adskillelsen mellem paa den ene Side Landbefolkningens og paa den anden Side Byernes Interesser, og for det tredje — men vel et Spørgsmaal af lige saa stor Vigtighed — kommer dernæst frem Hensynet til Hedeselskabets Interesser, thi det ere vi jo alle klare paa, at Hensynet til Hedernes Opdyrkning i denne Del af Jylland spiller en fremtrædende Rolle for Jærnbanebygningen. Jeg tilstaar, at jeg skønner ikke ret efter de Forslag, der ere opførte som eventuelle Statsbaneanlæg, hvorvidt Hensynet til deres Egenskab som Trafikbaner eller Hensynet til deres Egenskab som Mergelbaner har staaet i første Række hos de ærede Forslagsstillere. Det er noget, som burde fortjene en nøje Undersøgelse. Efter alt dette tror jeg at turde sige, at Spørgsmaalet om Jærnbanebygning i denne Del af Jylland endnu staar paa et ret forberedende Standpunkt. Jeg tror, at de forskellige Meninger her trænge stærkt til at klares, og jeg er meget enig i de Betragtninger, der fra forskellige ærede Taleres Side ere komne frem, at Spørgsmaalet som Helhed burde gøres til Genstand for Overvejelse og tages i Regeringens Haand. Jeg tror, at den Tid vel nu turde være kommen, da man navnlig er klar paa, at Spørgsmaalet bør løses under et, og at man saa ogsaa ved en indgaaende Forhandling med Repræsentanter for de forskellige Interesser vil kunne komme til et Forslag, der vilde kunne danne et passende Grundlag for Rigsdagens videre Behandling af Sagen. Hertil vil jeg med stor Glæde række en Haand. Jeg antager heller ikke, at Behandlingen her i Rigsdagen i Aar vil kunne bringe Sagen stort videre; eller at man har haft til Hensigt at bringe Sagen videre end til en Opfordring til Regeringen om paa denne Maade at fremme Sagen. Jeg har med Paaskønnelse set, at Forslaget tager fornødent Hensyn eller i alt Fald et ikke ringe Hensyn til Privatbaneloven af 8de Maj 1894, for saa vidt som det nu er anerkendt, at intet af disse Privatbaneanlæg kan komme i Vejen for de Privatbaneanlæg, som ere opførte i Loven af 1894. Det er ganske vist saa, at man kan strides om, hvorvidt det ikke har været Forudsætningen i Loven af 1894, at man overhovedet ikke skulde komme til ny Privatbaneanlæg før efter Udløbet af

det taaarige Tidsrum, i hvilket disse Baner kunne koncessioneres; men det er jo i alt Fald et Spørgsmaal, om man ikke kan komme ind paa den Vej, som er forudsat her: at lade enkelte af disse Baner gaa ind i andres Sted i de enkelte Aar, hvor ikke samtlige de tilladte Baner blive koncessionerede i Henhold til den Begrænsningsbestemmelse, som findes i Loven af 1894.

Der er selvfølgelig adskillige Bestemmelser i Lovforslaget, som jeg maa tage nogen Forvaring imod; men da heller ikke andre ærede Talere ere komne ind paa Forslagets enkelte Bestemmelser, finder jeg ikke nogen Anledning til at gaa videre her, navnlig med Hensyn til Spørgsmaalet om Statslaan eller Ikke-Statslaan; jeg skal derfor ikke indlade mig nærmere herpaa. Men der er enkelte af de ærede Talere, som have haft Ordet, der have rettet Spørgsmaal, som jeg finder Anledning til at udtale mig lidt om. Der faldt fra det ærede Medlem for Viborg Amts 3dje Valgkreds (Sloth) en Bemærkning om, at det ved Forhandlingerne om Privatbaneloven af 1894 sikkert ogsaa fra den daværende Ministers Side var en Forudsætning, at Banen Rødkærsbro-Kellerup-Silkeborg skulde drives paa en særlig Maade, at den vilde blive anderledes stillet end de øvrige private Baner, og han antydede jo derved ganske sikkert, at det havde været Forudsætningen, at en saadan eventuel Bane skulde tages i Forpagtning af Statsbanedriften. Dette Spørgsmaal er mig ganske vist godt bekendt; det er mig bekendt, at der lever Ønsker i den paagældende Egn i saa Henseende, men Statsbanedriften og Ministeriet have foreløbig maattet stille sig afvisende og afventende i denne Henseende. Naar den ærede Taler syntes at mene, at den daværende Minister ikke ønskede at indlade sig paa Tanken om en Bane Viborg—Herning, tror jeg ikke, at det ærede Medlem har Ret heri. Jeg tror, at den daværende Minister i og for sig foretrak en Banelinie Viborg—Herning, men ansaa sig for bunden ved den Ordning, som overhovedet blev truffen ved Privatbaneloven, til at acceptere Baneanlægget Rødkærsbro—Silkeborg. Saa længe dette Anlæg stod paa Privatbaneloven, saa længe der altsaa var Mulighed for Gennemførelsen af dette, saa længe troede han ikke at kunne gaa til Anlægget af en Statsbane Viborg—Herning; det fremgik af daværende Minister Ingerslevs Udtalelser i 1895—96; jeg skal i saa Henseende henviser til en Udtalelse af Minister Ingerslev i Folketingstidenden Sp. 3312. — Det ærede